

Årsredogörelse 1969
för Arbetarrörelsens arkiv

Arbetarrörelsens distriktsarkiv i Merlo har under 1969 bedrivit verksamheten efter samma linjer som under de föregående åren med insamling av material i första hand från fackliga och politiska organisationer. Det som kommit omfattar bl.a. protokoll och övriga föreningshandlingar från Indalälvs flottare allt ifrån fackföreningens första tid och till dess den för ett år sedan uppgick i en storavdelning inom skogsarbetareförbundet, omfattande hela landskapet Medelpad. Alla handlingar från Skönviks arbetares numera upplösta sjukkassa har överförts till arkivet. Denna sjukkassa bildades 1881 och dess protokoll, stadgar, skrivelser m.m. finns i en komplett samling.

Till de mera unika handlingar som inlämnats är protokoll från en teaterklubb i Timrå, vilken var verksam vid sekelskiftet och åren därefter. Pjäserna, som framfördes vid fester och andra tillställningar, är inskrivna i protokollen och lär ha författats av en timråbo med poetisk ådra, nämligen handlaren Otto Pihl, vilken på eget förlag gav ut flera dikthäften och reseskildringar från Norrbottens gruvfält. Han medarbetade vid denna tid i Nya Samhället under signaturen Albinus och Vildmarkens son.

I början av arbetsåret inledde arkivet samarbete med Medelpads SSU-distrikt för insamling av material som belyser den socialdemokratiska ungdomsrörelsens verksamhet i Medelpad. Anledningen till denna aktion var att SSU-distriktet planerade för 50-årsjubileum, till vilket en minnesskrift skulle utges. Bland det material som inflöt fanns protokoll och brev från ungdomsrörelsen i Alby allt ifrån dess första tid. Arbetarrörelsen i västra Medelpad är svagt representerat i arkivets samlingar och därför är detta tillskott värdefullt.

Arkivet har också igångsatt en insamling av folkbildningsminnen i samarbete med ABF i Sundsvallsområdet och Operationen Folkbildningsminnen (Ofm), som bildades i Uppsala 1966. Denna riksomfattande organisation, som har till uppgift att rädda folkbildnings- och folkrörelsehistoriskt material, hade 12 - 13 september en forskarkonferens i nya Riksarkivet i Stockholm. Arbetarrörelsens arkiv var representerad vid konferensen av Reinhold Olsson.

Den 16 december var arkiven i Merlo inbjudna av Lantbruksförbundet till ett arkivmöte i Härnösand, vilket hade anordnats på anmodan av förbundet i samarbete mellan föreningsnämnderna i Ångermanland och Medelpad. Avsikten med mötet var att stimulera till insamling av upphörda föreningars handlingar och uppteckna och arkivera dem. Detta arbete kommer att bedrivas efter samma linjer som tillämpas inom arbetarrörelse- och folkrörelsearkiv. Reinhold Olsson var närvarande vid mötet i Härnösand och lämnade uppgifter om hur arbetarrörelsens arkiv i Merlo bedriver sin verksamhet.

Det börjar bli trångt med utrymmena i den lokal arkivet disponerar i Merlo arkiv. En del arkivalier, som är mindre efterfrågade av forskare, har tills vidare magasinerats i ett förvaringsrum i arkivets övre våning. Utrymmen har ställts i utsikt i den arkivlokal som iordningställs i en av ekonomibyggnaderna vid nedlagda jordbruket i Merlo .

Sedan den 1 april har förre affärsbiträdet Birger Göransson, Sundsvall, tjänstgjort som arkivarbetare. Hans lön utbetalas av AMS.

Anslag till arkivverksamheten har lämnats av Sundsvalls stad och Timrå köping samt kommunerna Njurunda, Hässjö och Attmar. Samtliga har succesivt höjt sina anslag. (Se kassörens rapport, bil. 1.) Däremot utgår inget bidrag från landstinget. Vid fyra tillfällen under de senaste 10 åren har arkivstyrelsen gjort framställan om anslag men det har lämnats utan avseende.

Under året har flera forskare från skilda håll i landet besökt Merlo och ännu fler har brevlades begärt upplysningar i frågor som har samband med folkrörelse- och samhällshistoria.

SCA-arkivets chef Curt Näsman och arkivpersonalen har på ett förtjänstfullt sätt biträtt i arbetet. Vid en del besök av grupper från föreningar och studiecirklar har makarna Karin och Henry Gidlund ordnat med servering av kaffe. Ett gott stöd vid insamling av folkbildningsminnen har arkivet haft i Dagbladet och dess chefredaktör Ewert Söderberg, som upplåtit tidningens spalter för upprop och artiklar om insamlingsaktionen.

Styrelsen har bestått av Alf Andersson, ordförande, Johan Wallblom, kassör, Reinhold Olsson, sekreterare och arkivarie, Otto Sahlin och Fritz Andersson. Adjungerande ledamot har varit Curt Näsman.

Sundsvall den 18 januari 1969.

Reinhold Olsson
Rylander